

Inhoud

- Van de redactie: De relatie tussen regelgeving en 'best practices'
- Actualiteiten:
  - Uitnodiging voor de studiedag op 11 februari
  - Nieuw bloed op het secretariaat van de NRC
  - Febecoop in een nieuw jasje
  - Mondiaal coöperatiemerkt ontsluit
- De nieuwelingen.
- Portret: Ze hebben 'Het warm water / L'eau chaude' weer uitgevonden!
- Spot on: Het eerste Activiteitenverslag NRC.
- FAQ: Kan een erkende coöperatie het ontslag van haar vennoten weigeren?
- Oproep aan onze lezers.

Van de redactie

De relatie tussen regelgeving en 'best practices'.

De relatie tussen regelgeving en 'best practices', dat is het onderwerp van het seminarie dat de Nationale Raad voor Coöperatie dit jaar organiseert. Bedoeling is om een staalkaart te brengen van interessante buitenlandse casussen en om hierover te reflecteren om zo ons blikveld verder te verruimen.

Recent nog heeft de Internationale Coöperatieve Alliantie (ICA), de wereldwijde autoriteit op het vlak van coöperatief ondernemen, bevestigd dat de zeven coöperatieve principes richtinggevend blijven voor coöperaties. Maar het volstaat niet om deze principes af te vinken

om na te gaan of een onderneming al dan niet een 'echte' coöperatie is.

ICA definieert een coöperatie immers als volgt: 'Een groepering van mensen die vrijwillig samenkomen om te voldoen aan hun economische, maatschappelijke en culturele noden en die dit doen middels een onderneming waarvan ze samen eigenaar zijn en die ze controleren'.

Maar dat is niet alles. De ICA omschrijft ook de basiswaarden van coöperatief ondernemen: zelfredzaamheid, verantwoordelijkheidszin, democratie, gelijkheid, billijkheid en solidariteit. Daarnaast vermeldt ze waarden die de leden geacht worden toe te passen: eerlijkheid, openheid, maatschappelijke verantwoordelijkheid en aandacht voor anderen.

Laat ons van deze rijke voedingsbodem gebruik maken om verder werk te maken van een boeiend coöperatief decennium, waarin ruimte is voor een breed spectrum aan coöperatieve initiatieven. Het seminarie van de Nationale Raad, dat plaatsvindt op 11 februari in Brussel kan hierin een belangrijke stap zijn.

Met coöperatieve groeten,

Matthieu Vanhove
Voorzitter

Actualiteiten

Uitnodiging voor de studiedag op 11 februari

We nemen 'goede praktijken' die van toepassing zijn in onze buurlanden als voorbeeld en bespreken op basis daarvan de impact die wetgeving kan hebben op de ontwikkeling van coöperaties conform het coöperatieve gedachtegoed en op het algemene imago van deze sector.

Bijna een halve eeuw lang bleef de NRC-wetgeving ongewijzigd. Vandaag de dag gaan er bijgevolg stemmen op in het publieke en politieke debat om de goedkeuring van coöperatieve vennootschappen zoals die bij ons bestaat opnieuw te evalueren. Anderen pleiten ervoor om de vennootschapswetgeving te herschrijven. Om het debat open te trekken en inspiratie te putten uit beproefde, buitenlandse voorbeelden nodigen wij u uit op de

studiedag van de NRC op 11 februari 2014 van 13.30 uur tot 18.00 uur in Brussel.

Het Franse model van de SCOP's, Sociétés coopératives et participatives, wordt voorgesteld door **Patrick Lenancker**, voorzitter van de CG SCOP. **Wilbert Van den Bosch**, zelfstandig adviseur gespecialiseerd in coöperatieve ondernemingen en hun bestuur, schetst de specifieke situatie van coöperaties in Nederland. Daarna volgt er een debat met een panel van erkende coöperaties (P&V, Electrabel CoGreen, Beauvent, Damnet, Vin de Liège). Minister van Economie **Johan Vande Lanotte** krijgt het laatste woord.

Meer weten: Deelnemen is gratis, maar u moet verplicht vooraf inschrijven. Voor 6 februari per e-mail naar externcom@economie.fgov.be.

Nieuw bloed op het secretariaat van de NRC

Maak kennis met Christophe Meyer, die zopas aan de slag ging bij de Dienst Boekhoudrecht – Audit – Coöperatieven van de FOD Economie.

Eind november stapte Fabrice Wiels over naar een andere dienst binnen de FOD Economie nadat hij zo'n tien jaar lang deel uitmaakte van het secretariaatsteam van de NRC. Christophe Meyer neemt zijn functie over. Omdat Christophe in de toekomst uw vragen zal beantwoorden, hebben wij hem er alvast enkele gesteld zodat u met hem kunt kennismaken:

- **Waarom verliet je de privésector na zeven jaar dienst bij een internationaal kantoor?** Op een bepaald moment had ik gewoon het gevoel dat ik de doelstellingen die ik voor mezelf stelde, had bereikt. Daarom wilde ik mijn loopbaan een nieuwe richting geven en een functie als jurist bij de FOD Economie leek aan mijn verwachtingen te voldoen, vooral in het licht van de economische uitdagingen die België en de Europese Unie in het algemeen te wachten staan.

- **Wat is je indruk nu je zo'n vier maanden meedraait bij de NRC?**

Mijn eerste indruk is heel positief, zeker omdat ik aankwam op het moment dat er boeiende wets hervormingen op til waren om de samenstelling en werking van de NRC te moderniseren en omdat er ook nieuwe regels op tafel liggen voor de erkenning van coöperatieve vennootschappen.

Aan uitdagingen ontbreekt het me evenmin: bijdragen tot de promotie en verdediging van de coöperatieve identiteit, de samenwerking tussen het NRC-secretariaat en erkende coöperatieve vennootschappen nog verder ontwikkelen, meedenken over een eventuele hervorming van de erkenningsvoorwaarden, enz.

In dat opzicht vind ik het verrijkend om niet langer aan de zijlijn toe te kijken op de ontwikkeling van de Belgische coöperatieve beweging, maar om er ook daadwerkelijk toe bij te dragen.

- **Je cv vermeldt ook dat je Duits, Frans, Nederlands, Engels ... en Deens spreekt?!**

Ik ben afkomstig uit de Duitstalige Gemeenschap van België en ben dus opgevoed in het Duits en het Frans. Engels en Nederlands heb ik op school geleerd. Wat het Deens betreft, ik ben deze taal aan het leren omdat mijn vrouw afkomstig is uit Denemarken.

Meer weten: Met al uw vragen over de erkenning van coöperaties en andere vragen aan het NRC-secretariaat kunt u voortaan terecht bij Christophe Meyer (02/277.91.03), onder supervisie van Muriel Vossen, dat spreekt voor zich.

Febecoop in een nieuw jasje

Zo'n 40 jaar na zijn oprichting verandert Febecoop van adres en logo!

Febecoop is samengesteld uit coöperatieve ondernemingen en structuren die deel uitmaken van de sociale economie. De organisatie vertegenwoordigt, verdedigt en promoot coöperatief ondernemerschap in politieke, economische, academische en institutionele middens. Via zijn vertegenwoordigers en het advies van drie regionale adviesbureaus staat Febecoop al 40 jaar ten dienste van coöperatieve ondernemers.

Sinds 20 januari 2014 zijn de Brusselse kantoren verhuisd naar nr. 1 aan het Barricadenplein. De andere Febecoop-gegevens blijven hetzelfde. Febecoop maakte van de gelegenheid gebruik om zijn logo op te frissen.

Meer weten: www.febecoop.be

Mondiaal coöperatiemerk ontsluit

In april 2013 kregen coöperatieleden en coöperaties uit de hele wereld een uitnodiging om deel te nemen aan de mondiale enquête over de coöperatieve identiteit, een initiatief van de Internationale Coöperatieve Alliantie (ICA).

Het doel van dit onderzoeksproject bestond erin om een mondiaal imago te ontwerpen voor de coöperatieve beweging in de wereld. Charles Gould, algemeen directeur van de ICA, vertelt: "Dit embleem creëert een gemeenschappelijke visuele identiteit voor de mondiale coöperatieve beweging en kan nagenoeg onbeperkt gebruikt worden voor eigentijdse, commerciële en grensoverschrijdende toepassingen."

Alle coöperaties die dit logo willen gebruiken als ondermerk of het willen toevoegen aan hun promotiemateriaal, mogen dat. Ook u kunt het merk en het domein '.coop' gebruiken om u aan te sluiten bij duizenden vergelijkbare organisaties in de hele wereld en zo meer zichtbaarheid te geven aan uw coöperatie en dit specifieke bedrijfsmodel te versterken.

Meer weten: <http://www.identity.coop>

Portret

Ze hebben 'Het warm water - L'eau chaude' weer uitgevonden!

In het hartje van de Marollen stond het 'café-en-nog-veel-meer' 'L'eau chaude - Het warm water' bijna 20 jaar lang bekend om zijn gezelligheid en zijn politiek cabaret in het Brussels. Omdat het café geen overnemer vond, ging de zaak bijna verloren.

Dankzij de inspanningen van een collectief van zeven oprichters werd het café overgenomen in de vorm van een coöperatieve

vennootschap met sociaal oogmerk (cvso). Deze juridische vorm was een vanzelfsprekendheid omdat men zo commerciële activiteiten kon combineren met een sociale doelstelling, alles in het kader van een participerende democratie.

"In het begin twijfelden we om een vzw of een coöperatie op te richten. Maar al snel leek de filosofie achter een cvso beter overeen te stemmen met onze principes. De regel 'één lid, één stem', bijvoorbeeld, weerspiegelt onze waarden goed. Waarom moet iemand die meer geld heeft meer gewicht in de schaal leggen?", getuigt Sarah, een van de zeven oprichters.

Het etablissement, dat al meer dan 80 solidaire vennoten telt, biedt een klein aantal kwalitatieve snacks aan, op basis van seizoensproducten en tegen betaalbare prijzen. Er worden culturele activiteiten georganiseerd, waarvan sommige in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Zowel politiek cabaret als theater, akoestische optredens, café chantant, slam en luistersessies zullen op het programma staan. Het café kan ook ter beschikking worden gesteld voor workshops en ontmoetingen, spel en kinderactiviteiten.

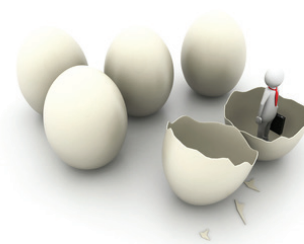
Meer weten: Wilt u graag vennoot worden of meer informatie krijgen over de coöperatie? Stuur uw bericht naar cooperative@hetwarmwater.be

De nieuwelingen

Coöperatief ondernemen maakt deel uit van een levendige beweging. Nieuwe coöperaties zien geregeld het licht. En of ze nu al lang bestaan of nog maar pas, sommige daarvan vragen de erkenning aan.

Deze coöperaties kregen recent hun erkenning:

Naam	Datum van erkenning
Marcel-les-Vignes scrl-fs	1/06/2013
EthiasCo scrl	1/07/2013
Samen sterker Oost-Vlaanderen cvba	1/07/2013
TAMA European Cooperative SCE	1/08/2013
Zonneberg cvba	1/08/2013
Coopérative fermière de la Gaume scrl	1/08/2013
Fleurus Consult scrl	1/09/2013
TVW Exploitation scrl	1/10/2013
EOLE-LIEN scrl	1/10/2013

Spot on

Het eerste Activiteitenverslag NRC

Voor de eerste keer geeft de NRC onder impuls van de Werkgroep Communicatie een Activiteitenverslag uit.

Doel: een beeld geven van de belangrijkste activiteiten en realisaties van het voorbije jaar. Uiteraard komt de werking van de Raad zelf uitgebreid aan bod evenals deze van de Werkgroepen Wetgeving en Communicatie. De lezer krijgt ook een volledig overzicht van coöperaties die in 2013 erkend werden en is er aandacht voor het gewijzigde wettelijke kader dat de NRC verder zal dynamiseren. De deelnemers aan het seminarie van 11 februari vinden dit Activiteitenverslag in hun map en we stellen het ook via de gekende elektronische weg ter beschikking. Met dit Activiteitenverslag willen we NRC en vooral het coöperatieve gedachtegoed dat hij uitdraagt nog beter promoten.

FAQ

Hoe kan een erkende coöperatieve de regel van gelijk stemrecht op de algemene vergaderingen verzoenen?

Hoe kan een erkende coöperatieve de regel van gelijk stemrecht op de algemene vergaderingen (of van beperkt stemrecht tot 1/10e van de aanwezige of vertegenwoordigde aandelen) verzoenen met de mogelijkheid om meerdere aandelen categorieën te creëren die voor de vennoten, per aandelen categorie, verschillende rechten kunnen scheppen?

Wat de voorwaarden voor erkenning van de coöperatieve vennootschappen betreft, kan de wisselwerking tussen deze beide regels (die respectievelijk beoogd worden in de artikelen 1, §2, 2° en 1, §2, 3° van het koninklijk besluit van 8 januari 1962) aanleiding geven tot nadenken, aangezien ze a priori tegenstrijdig lijken te zijn.

In feite kan de formulering van artikel 1, § 2, 2° van dat besluit deze tegenstrijdigheid opheffen. Volgens deze wettelijke bepaling is het creëren van aandelencategorieën, die binnen iedere waardecategorie verschillende rechten scheppen, inderdaad slechts mogelijk 'behoudens hetgeen onder 3° is bepaald', met andere woorden onder voorbehoud dat de regel van gelijkheid (of beperking) van het stemrecht op de algemene vergaderingen wordt gerespecteerd.

Volgens de rechtspraak van de Raad van State heeft de 'voorbehoudsbepaling' (hier punt 3° van artikel 1, § 2 van het koninklijk besluit van 8 januari 1962) voorrang op de 'bepaling die het voorbehoud maakt' (namelijk punt 2° van datzelfde artikel).

In werkelijkheid is het zo, dat het creëren van verschillende aandelencategorieën in hoofde van de vennoten specifieke rechten kan doen ontstaan naargelang de aandelencategorie, maar toch mag dit stelsel nooit leiden tot het ondergraven van het democratische beginsel, door het stemrecht van sommige vennoten op de algemene vergadering te ontzeggen.

Zo roepen bijvoorbeeld de statuten van coöperatieve vennootschappen waarin bepaald wordt dat enkel de houders van een bepaalde aandelencategorie gerechtigd zijn om te stemmen over een wijziging van de statuten, vragen op. Als het de bedoeling is om de demutualisering van de coöperatieve vennootschap te voorkomen en continuïteit te verzekeren, is een dergelijke restrictie niettemin moeilijk te verzoenen met de huidige erkenningscriteria.

Voer voor een debat...

Oproep aan onze lezers

Promoot het coöperatieve model door deze nieuwsbrief met andere lezers te delen! Geef hem door aan uw vrienden, collega's, klanten, ... en vraag hen om zich in te schrijven.

Dit kan bij claudio.valentino@economie.fgov.be

Colofon

Uitgever: Nationale Raad voor de Coöperatie
North Gate III
Albert II laan 16
1000 Brussel
www.nrc-cnc.be

Redactie: Peter Bosmans, Gregory Kévers, Matthieu Vanhove, Christophe Meyer

Eindredactie: Greet Leynen

Opmaak: Raf Berckmans

Coördinatie: Gregory Kévers

Secretariaat: Claudio Valentino

Contact: christophe.meyer@economie.fgov.be

De Nationale Raad voor de Coöperatie

Naast de juridische rechtsvorm is de coöperatieve vennootschap het instrument voor een economie met een menselijk gelaat. Om deze idee te verdedigen werd in 1955 de Nationale Raad voor de Coöperatie opgericht. Doel: de coöperatieve idee verspreiden en het coöperatief ideaal in stand houden. De NRC verenigt meer dan 500 federaties en ondernemingen die begaan zijn met de fundamentele waarden van de coöperatieve beweging.